

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

de vitio iejunare nolentium, ventrique indulgentium. cap. 24.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

Quid enim prodest corpus tenuare abstinentia, & prae
pas cupiditates ab animo non euelleret? Si sic ieiunas, non
Christum imitaris, sed diabolum, qui certe neque come-
dit, neque bibit, & tamen nunquam a sua peruersitate
resipiscit. Sicut nec illi, quibus lamentantibus, quod ie-
junando calamitatē negrent auertere, deus respondit.

Mat. 5.3.

Ecce in die ieiunij vestri inuenitur voluntas vestra, & om-
nes debitores vestros repetitis, ecce ad lites & contenti-
ones ieiunatis, & percutitis pugno impie. Sicut ergo au-
rum luto sordidatum non splendet, ita nec ieiunium ef-

Ierem. 14.

ficax est ad deum placandum, si vitia non cessant. Ob hoc
sane ad Ieremiam clamat dominus, Noli orare pro po-
pulo isto in bonum. Cum ieiunauerint, non exaudiā pre-
ces eorum, & si obtulerint holocausta & victimas, non
suscipiam ea. Quod si propter unum Ionatham, q[ui] con-
tra Saulis patris interdictum partē mellis gustauerat, de-
us iratus non dedit responsum, quomodo eum exaudi-
et, qui suæ ecclesiæ iussa contemnit.

1. Reg. 14.

De vitio ieiunare nolētium, ventricq[ue] indulgentium, Cap. XXIII.

Lc. 13.10.

Quamvis autem aliquis in voluptatibus flagitij-
que gaudueret & obduret, si tamen cum iubetur ie-
junat, futuræ emēdationis nonnulla spes est.
Non est enim in illo penitus extictus dei timor, qui vel
hac vna in re formidat non obtemperare. Sed quid de iei-
junatione sperare licebit, qui cum nihil boni
agant, ne ieiunare quidem volunt, & dum gulæ indul-
gent, indictam quoque ab ecclesia abstinentiam irrident?
An ignorant quod ecclesiæ mandatum, dei mandatum
sit? dicente domino. Qui vos audit, me audit, & qui vos
spernit, me spernit, & qui me spernit, spernit eum qui me mi-
fit. Dum igitur ventri suo quam deo nostro malunt ob-
edire, deus eorum venter est, quod hic suadet, id sequū-
tur, quod autem deus noster iubet, contemnunt, neque
eos pudet gulæ suæ fieri mācipia, cuius dños esse conue-
nerat. Quid tandem, impune ne id sibi futuræ sperant, quod
nulla re impediri nisi gulæ vitio, ieiunare ne iussi qui-

dem volunt? Sed si viro dei missio in Bethel, cui manda
tum fuerat, ne quid ibi gustaret donec redisset, semel p-
terisse mandatum non fuit impune, quomodo hi non
punientur, qui nunq parent? Ille sedens adhuc ad men-
sam, a domino sibi dictum audiuit: Quoniam non obe-
disti sermoni meo, non infereris in sepulchro patrum
tuorum. Cumque rediret, a leone in via oppressus occi-
ditur, & ab hominibus ibidem tumulatur: & hi qui assi-
due peccat, nullo prorsus ieiunates die, ne scilicet si qñ
non cœnitent, inedia extinguantur, dei vindictam non
veretur? Ille qdem ab altero deceptus, prædiū cū ipso in
it. ignoranterque peccauit, & talia passus est. Hi yō cū
scientes volentesque delinquant, nihil supplicij sibi in-
fligendum arbitrantur? Cur ergo, inquiunt, leonis mor-
sibus non laceramur? Quibus respondendum est, quia
non estis viri dei sicut ille, qui leui mortis genere pro-
reatu satisfecit, vt spiritus saluus fieret: sed estis serui
diaboli. Atque ideo non sylvestribus feris laniandi tra-
dimini, vt postmodum infernalibus bestiis projecti, pe-
nas luatis actiores. Non enim æqua vel similis punien-
di ratio iustos & iniustos, pœnitentes & obduratos. alte-
ris temporaria debetur animaduersio, alteris æterna.
Quidam ita gulæ ac ventri dediti sunt, vt ne tempus
quidem comedendi obseruent, prandia præuenire soli
ti ientaculis, coenas merendis. quorum immodestiam
Salomon arguit dicens: Væ tibi terra, cuius rex puer
est, cuius principes mane comedunt. Corrumpt enim
reliquos exemplo, qui magistratum adepti turpiter
vivunt. Econtrario autem frugalis vita præsidum, om-
nibus continentiae lex est, & virtutis incitamentum. I-
deo consequenter dicitur: Beata terra cuius rex nobis
est, & cuius principes vescuntur in tempore suo ad
reficiendum, & non ad luxuriam. Profecto non ho-
minum, sed pecudum vita est habere incerta come-
dendi tempora, passimque pasci, quasi qui nunquam
patientur, & edaciores idolo Bel bibacioreisque existant:
si tamen idolum illud tantum in die consumperit, quā
tum incitati sunt eius sacerdotes: hoc ē, similæ artabas

Prou. io.

Daniel. 14

duodecim, oves quadraginta, vini amphoras sex. Sed tam
 men potatus huius atq; abliguritionis intemperantia
 tolerabilius foret, si rerum solummodo iacturam infer-
 ret, & non etiam corporis atque mentis. Hela Samariæ
 rex cum se vino ingurgitasset, Zambri serui insidias ca-
 uere nesciuit. Itaque sibi vitam, posteris regnum amisit
 seruo illud occupate, prole quoque domini sublata Bal-
 thasar Chaldaeorum rex quod die vasis, quæ de templo
 Hierosolymitano sublata fuerant, in celebri conuiuio
 perpotauit, eodem occisus est, sacrilegioq; addita ebri-
 etas finem vitæ fecit. Holophernem Assyriorum ducē,
 qui viris armisque tam potens fuit, ut quocumq; se ver-
 teret, urbibus, prouincijs, regnis terror esset, epulis vi-
 noq; grauem vnius foeminae manus interemit, & quem
 vincere externoq; vires nō poterant, capula victus tā
 ignominiosa nece periit. Vis insuper nosse quā turpis
 quamq; pernitsiosa res sit ebrietas? Noe primus vineā
 plantauit, vinoque infatuatus pudendis detectis iacuit
 indecore, ita vt vni ex filijs risum moueret. Loth autē
 inebriatus incestum commisit, & de filiarum concubitu
 liberos suscepit, ignarus quænam essent illæ cum qui-
 bus concumberet, neque fortasse quid ageret, cū inter-
 dementem & ebrium nullum discriminem sit, nisi p alter
 altero facilius curetur. Tutiū ē autem secretum aliqd
 committere stulto quam ebrioso; neuter scit arcanū ce-
 lare, stulti tamen verbis nemo adhibet fidem, ebrio ma-
 gis creditur. Ad hæc inter comportantes frequenter le-
 uissima de causa exurgunt rixæ, cōcertationes, vulnera
 cædes. Vnde Salomon in proverbijs ait: Qui dimittit
 aquam, id est, qui mero vino vtitur, caput est iur-
 giorum: & antequam patiar contumeliam, iudicium
 deserit. Cui sententiæ congruit, quod in Osee prophe-
 ta legitur: Fornicatio & vinum & ebrietas auferunt
 cor. Cum autem sola ratione distemus a brutis, ea sub-
 lata, quid reliquum est, nisi vt bestijs annumeremur, &
 amissio corde, vecordes exordesq;. 1. demētes dicamur
 & sim. Teterimū est in vita talē notā pati, sed lōge in
 felicius vita mox defunctos ad æterna destinari. suppli-

cia. Apostolus enim ad Corinthios scribens, affirmat,
 q̄ ebriosi regnum dei non possidebunt, cum damnatis
 ergo computabuntur. Nam hi soli sunt, quibus nulla ex
 eundi de carcere spes est. Idcirco alibi idem hortatur,
 dicens: Nolite inebriari vino, in quo est luxuria hoc ē,
 vino quod gulæ blanditur, & impudenter lasciare cō-
 pellit. Quamobrem etiam dominus ita affectos ad pœ-
 nitentiam reuocat per Iohannem prophetam, & ait: Ex-
 pergiscimini ebr̄ & flete & ululate omnes, qui bibitis
 vinum in dulcedine. Pœnitere autem nolentibus per Ie-
 remiam minatur dicens: Bibite, & inebriamini, & vo-
 mite, & cadite, neque surgatis a facie gladii, quem ego
 mittam inter v̄os. Gladius hic iustitia dei est, quæ bre-
 uissimam vitæ huius voluptatem uno iœtu mutat in p-
 ennem amaritudinem. Hoc iōm idem dominus etiā in Matt. 24.
 euangelio testatus ait, Si dixerit malus seruus in corde
 suo, moram facit dominus meus venire, & ceperit per-
 cutere conseruos suos, manducet aut & bibat cum ebri-
 osi, veniet dominus serui illius in die qua non sperat,
 & diuidet eum, partemque eius ponet cum hypocritis
 illuc erit fletus & stridor dentium. Vbi sunt qui penæ
 dilationem impunitatem rati licentius peccant? Non
 penam peccatorum remittit iustus iudex, sed conuersio
 nem expectat misericors dominus. Quo diutius susti-
 net, eo acerbius in obduratos animaduertet, fletum ir-
 rogabit pro risu, pro gulæ oblectamento dentium strī-
 dorem. Quæ supplicia tunc demum futura quidam di-
 cunt, cum in fine seculi hominum animæ suis iūctæ cor-
 poribus fuerint. Ego vero etiā ea significari reor,
 quæ tunc erunt impio, cum primum diuidi cum a cor-
 pore contigerit. Non quod animæ dentes osseos, aut
 oculos habeat carnales, sed quod inter viuentes acer-
 rimus dolor sit, qui hominem flere & dentibus inter se
 colliisis stridere cogit. Ut ergo intelligas penarum gra-
 uitatem quæ sunt in inferno, per eius penæ similitudi-
 nem tibi loquitur, quam in hac vita grauissimam
 esse non ignoras. Hæc autem consuetudo est diuinæ
 scripturæ, ut spiritualia quæ non intelligimus, per cor-

porea quæ nouimus, nobis insinuet. Maxima enim summaque esse, & in paradiſo gaudia, & in inferno supplicia credendo confitemur, quanta autem vel qualia sint fando explicare nescimus, & si maiora sunt quam dici queant, omissis omnibus hæc sola cauere sola illa maxime expetere debemus.

De remedio crapulæ.

Cap. XXV.

Igitur quoties tibi in conuiuio esse cōtigerit, vbi & vina pretiosa & sapidæ exquisitæque dapes propoſantur, ne talium dulcedine captus ad intemperantiam declines, cogita quanto dulcius iucundiusq; sit deo frui, quam istis obrui. Rursum cum tibi moleſta esse cœperit abstinentia, mente reuolute, quanto moleſtius fit in inferno torqueri quam hic uentri multa exigenti modica tribuere. Ita enim & quæ grauant & quo animo pferes, & ab ijs q̄ pernitiosa ſuauitate demulcent, prudenter cauebis, hortante præſertim domino ac dicente: Attendite autem vobis, ne forte grauentur corda vestra in crapula & ebrietate & curis vitæ huius & superueniat in vos repetina dies illa. Horum profecto quæ tibi proponimus modo, ſi memor fueris iam cauitor continentiorque factus neque cum filijs Heli carnes de caco rapies, ne deum offendas & morte mulceris; neq; cum Esau pro edulio lentis primogenitura tua vendes ne patris benedictionem amitas: neque cum Israhelitis iuſculentias Aegypti concupisces, ne in deserto interreas & ad terram promissionis transire non possis: neque cum Adamo & Eua ieunij tempore veritos cibos attinges, ne de paradiſo electus miserijs obruaris. Immodicæ autem comedationis potissima mala ſunt, quod futurorum bonorum quæ in deo ſunt cogat obliuisci, dum præſentibus delinit ac blanditur dicente domino. Cum comederint & saturati crassique fuerint conuertentur ad deos alienos & seruient eis, qd etiā castitati aduerſet, & in libidinem pronos reddat: de quo in Ieremia conqueritur deus, & ait, Satura uileos & inuechati ſunt, &

Luca. 21.

1. Reg. 2.

Gene. 25.

Exo. 16.

Gen. 3.

Deu. 31.

Iere. 5.